

УДК 330.341.1:658.5:330.131.7

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.196.61-66>**Маслак О.І.**

доктор економічних наук

Кременчуцький національний університет ім. Михайла Остроградського

Maslak Olga

Dr. of Economic Sc.

Kremenchuk Mychailo Ostrogradskyi National University

<https://orcid.org/0000-0001-6793-4367>**Смірнова Д.М.**

Кременчуцький національний університет ім. Михайла Остроградського

Smirnova Daryna

Kremenchuk Mychailo Ostrogradskyi National University

<https://orcid.org/0009-0007-9461-073X>

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА: КЛЮЧОВІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

У статті розглянуто поняття інноваційного потенціалу, розвиток якого є критично важливим для стабільного розвитку підприємства в умовах нестабільного середовища господарювання. Проведено аналіз основних факторів впливу на розвиток і підвищення інноваційного потенціалу підприємства. Аргументовано, що всі фактори впливу доцільно розподілити на внутрішні та зовнішні. Серед зовнішніх факторів впливу, в свою чергу, доцільно виокремити фактори прямого і непрямого впливу. Запропоновано при визначенні сутності факторів впливу та їх характеристик враховувати умови функціонування підприємств. Доцільно визначити умову постійної невизначеності як фактору впливу на особливості і зміст зовнішніх та внутрішніх чинників, що визначають напрямки діяльності та розвитку інноваційного потенціалу підприємств.

Ключові слова: інноваційний потенціал, фактори впливу, невизначеність, умова постійної невизначеності, зовнішні фактори, внутрішні фактори.

INNOVATIVE POTENTIAL OF THE ENTERPRISE: KEY INFLUENCE FACTORS IN CONDITIONS OF UNCERTAINTY

The article considers the concept of innovative potential, which is critically important for the stable development of an enterprise in an unstable business environment. The main interpretations of this economic concept are grouped, and this term's actual definition is proposed and substantiated. The main factors of influence on the development and increase of the innovative potential of an enterprise are analyzed. It is argued that it is advisable to divide all the factors of influence into internal and external. Internal factors include the provision of the enterprise with materials, equipment, personnel, finances, etc., a certain activity strategy, methods of organization, and management. Among the external factors of influence, it is advisable to distinguish factors of direct and indirect influence. The most influential factors of indirect influence include factors of an unstable political and economic environment. Among the main factors of direct influence, market competition, entrepreneurial and innovative infrastructure, and directions of the state's legislative activity are identified. It is proposed to take into account the conditions of the functioning of enterprises when determining the essence of the factors of influence and their characteristics. It is advisable to take into account, in addition to the conditions of economic crisis, instability, and force majeure, the condition of constant uncertainty, which has formed over the last decade. The period of COVID-19, military aggression, and martial law has led to the need for each enterprise to have flexible and adaptive development because the unstable business environment is already permanent. The article also focuses on the need for enterprises to adapt to the new realities of constant uncertainty. Continuous uncertainty can change the features and content of external and internal factors that determine the directions of activity and development of the innovative potential of enterprises. The main recommendations for overcoming barriers and obstacles in the formation of a strategy for the development of the innovative potential of enterprises in Ukraine are proposed. The proposed approaches consider the impact of modern challenges, including the economic crisis, martial law, and global changes in the business environment.

Keywords: innovative potential, influencing factors, uncertainty, condition of constant uncertainty, external factors, internal factors.

JEL classification: O31, O32, D81, M21.

Постановка проблеми. У високо конкурентному середовищі та в умовах постійної невизначеності, високий інноваційний потенціал стає одним з основних факторів економічного зростання, ефективного функціонування та стабільного розвитку. Визначення можливостей підприємства розвивати інноваційний потенціал під впливом різних факторів та в умовах постійної невизначеності набуває великого значення. Результати обґрунтування впливу основних внутрішніх та зовнішніх факторів дозволять визначити основні напрямки та шляхи підвищення ефективності інноваційної діяльності. Для характеристики факторів впливу повинні бути сформульовані та обґрунтовані основні чинники, які можуть стати як бар'єрами, так і стимулами розвитку інноваційного потенціалу підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розвитку інноваційного потенціалу та факторам впливу на нього в умовах нестабільного економічного середовища присвячували свої дослідження такі закордонні та вітчизняні вчені, як Arvidsson V., Mønsted T. S. [15], Tavassoli S., Karlsson C. [17], Володін С. А., Чекамова О. І. [5], Джеджула В., Спіфанова І. [16], Сахно А., Поліщук Н., Салкова І., Кучер А. [18].

Недостатне дослідження ключових зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на розвиток інноваційного потенціалу підприємства в умовах невизначеності ускладнює ефективне управління та реалізацію інноваційних проєктів та стратегій.

Метою даної статті є систематизація факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, які впливають на розвиток інноваційного потенціалу підприємств в умовах постійної невизначеності.

Виклад основних результатів дослідження. Інноваційний потенціал, як економічна категорія, має багато підходів до свого тлумачення. Такі вітчизняні вчені, як Н.Г. Яковлева [14], О.І. Олексюк [11], А.П. Гречан [8] розглядають інноваційний потенціал як сукупність ресурсів, що забезпечує реалізацію інноваційної діяльності. О.В. Станіславів [12], І. Корнілов [10], Л.М. Гаєвська [6] розглядають інноваційний потенціал як взаємодію усіх потенціалів підприємства: інтелектуального, матеріального, науково-технічного тощо. На противагу їм, В.А. Верба [2], І.В. Федулова [13] вважають, що інноваційний потенціал є засобом досягнення кінцевої мети, тобто всі наявні ресурси мають бути спрямовані на досягнення відповідних орієнтирів інноваційної діяльності та підвищення конкурентоспроможності загалом.

Враховуючи всі досягнення науки, ми пропонуємо наступне визначення: інноваційний потенціал – це сукупність усіх наявних внутрішніх ресурсів та наявних і прихованих можливостей, які використовуються для ефективного функціонування підприємства у мінливому зовнішньому середовищі.

Важливість оцінки інноваційного потенціалу обумовлена тим, що він відіграє критичну роль у підвищенні конкурентоспроможності підприємства в різних нестабільних умовах господарювання.

При визначенні рівня інноваційного потенціалу підприємств доцільно враховувати багато факторів, які сприяють або перешкоджають впровадженню нововведень. Виокремлення цих факторів дає змогу промислому сектору економіки адаптуватися до мінливого навколишнього середовища, розробити ефективні стратегії розвитку та забезпечити зростання інноваційного потенціалу в цілому.

Основні чинники, що впливають на рівень господарювання та розвитку інноваційного потенціалу промислових підприємств, охоплюють внутрішні та зовнішні фактори, які між собою взаємопов'язані та визначають ефективність функціонування підприємств.

Зовнішні фактори включають в себе економічні, інституційні, кадрові, ринкові, технологічні та міжнародні аспекти впливу на інноваційну активність підприємства. Їх вплив є опосередкований, але від цього не менш значимий. Розглянемо кожен із цих факторів більш детально.

Інституційні фактори. Законодавчі ініціативи, правові аспекти та політичні рішення можуть стимулювати або встановлювати бар'єри для розвитку інноваційної діяльності підприємства. Потрібно враховувати сприятливість регуляторного середовища в сфері підтримки інноваційних рішень, технологічних проєктів, захисту інтелектуальної власності та адаптувати діяльність до правового середовища та можливості ефективно використовувати надані державою фінансові програми для стимулювання інноваційної активності. Крім цього важливо враховувати традиції ведення бізнесу та розвиток інноваційної та підприємницької інфраструктури.

Ринкові фактори. Аналіз ринкових умов діяльності, попиту на товар, конкуренції та перешкод входження на ринок визначають спроможність підприємств визначати пріоритетні напрямки впровадження інновацій та пристосовуватись до змін у ринковому середовищі.

Економічні фактори мають значний вплив на розвиток інноваційної діяльності підприємства зокрема та промисловості країни в цілому. Економічна нестабільність та світові економічні кризи знижують доступність до інвестиційних та грантових можливостей, що ускладнює процес фінансування інноваційної діяльності, нових проєктів та створення нововведень.

Технологічні фактори. Нові технології, технологічні зміни та досягнення сприяють швидкому впровадженню інновацій, що забезпечують гнучкість, адаптивність підприємств до умов невизначеності та підвищують їх конкурентоспроможність. Відсутність технологічного розвитку, як фактору високого інноваційного потенціалу, є значною перешкодою до можливості розвитку та підвищення ефективності діяльності.

Глобалізаційні та міжнародні фактори. Розвитку інноваційного потенціалу промислового сектору України сприяє участь у міжнародних науково-дослідницьких проєктах, інтеграція на європейські та міжнародні ринки та активізація глобалізаційних процесів.

Міжнародна співпраця та партнерство сприяють отримання доступу до передових технологій, фінансових джерел, нових управлінських методів.

Оптимізація кожного з вище наведених факторів, їх адаптація до специфіки діяльності підприємств та постійний контроль за ефективністю впровадження можуть допомогти в прискоренні інноваційного розвитку будь-якого промислового підприємства [1].

Водночас внутрішні фактори безпосередньо впливають на діяльність промислових підприємств і пов'язані з її структурою, процесом управління, наявними ресурсами. Внутрішні фактори впливу включають в себе корпоративну та інноваційну культуру, організаційну та управлінську структуру підприємств та їх ресурсний і кадровий потенціал, науково-технічну базу та стратегію діяльності.

Кадрові фактори, такі як рівень освіти і кваліфікації населення, мотивація працівників та створення системи підвищення кваліфікації, дозволяють оптимізувати впровадження інноваційних проєктів на підприємстві, залучати професійних робітників для їх вдосконалення та поширення.

Наступним фактором, що визначає рівень інноваційного потенціалу промислових підприємств є *соціокультурний аспект*. Культура будь-якого підприємства має бути безпосередньо направлена на розвиток і впровадження інновацій. Це дозволяє та мотивує працівників впроваджувати свої ідеї та таким чином підвищувати свою ефективність. Низький рівень кваліфікації, освіти та негативне ставлення до нововведень обмежує розвиток інноваційних процесів на промислових підприємствах. Підприємства, що створюють сприятливі умови для творчості, креативності та експериментів, здатні швидко адаптуватися до змін та впроваджувати нові технологічні рішення.

Організаційна структура як фактор впливу на інноваційний розвиток з її гнучкістю та динамічністю дозволяє швидко пристосовуватися до змін в умовах мінливого ринкового середовища, зменшуючи при цьому бюрократичні фактори. Для цього потрібно створити максимально комфортні умови співпраці між різними функціональними підрозділами для максимально ефективної роботи та реалізації наявних ідей.

Для розвитку інноваційного потенціалу підприємству потрібно мати в своєму розпорядженні *достатній рівень ресурсів* – фінансових, людських та матеріальних. Наявність достатньої кількості ресурсів дозволяє активно проводити науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи, закуповувати необхідне обладнання. Відсутність цих ресурсів обмежує спроможність підприємств підвищувати свою інноваційну активність.

Розвиток та впровадження ефективної інноваційної стратегії є важливим внутрішнім фактором. Ефективна стратегія розвитку (врахування стратегічних факторів впливу) має критичне значення для визначення

основних напрямків інноваційних процесів на підприємстві, оскільки вона впливає на прийняття рішень на всіх стадіях управління. Стратегічні фактори впливу визначають довгострокові перспективи розвитку інноваційного потенціалу промислових підприємств. Серед них особливу увагу приділяють довгостроковому плануванню, підтримці стартапів та глобальній інтеграції.

Узагальнення факторів впливу на розвиток інноваційного потенціалу подано на рисунку 1.

Підприємства України в останнє десятиліття вимушені працювати не лише під впливом епізодичних кризових, нестабільних та форс-мажорних факторів, але й в умовах постійної невизначеності

Ці умови не просто впливають, а диктують свої правила у формулюванні особливостей дії факторів, створюючи бар'єри, перешкоди та обмеження для загального розвитку підприємства, і зокрема його інноваційного потенціалу.

Умова невизначеності стає визначальною не лише під час війни, але й період повоєнного відновлення [9].

Під невизначеністю науковці розуміють неможливість точно спрогнозувати оптимальний вектор розвитку складної системи, певну реакцію на багатоваріантність, неоднозначність суспільних процесів [4].

Невизначеність – це зовнішня умова, яка характеризує наявність проблем, пов'язаних з повнотою або доступу до інформаційного ресурсу, який необхідний для прийняття господарських рішень.

Особливо впливовим наразі залишається складна політико-економічна ситуація, яка породжує невпевненість суспільства у перспективах майбутнього. Постійні коливання напрямку руху держави в міжнародному просторі, економічні перебудови ускладнюють, а подеколи і унеможливають

спроможність стало розвиватися. Перебування суспільства у стані «хронічної невизначеності» призвело до неспроможності проводити потужні трансформаційні зміни у всіх сферах господарювання [3].

Ринкова невизначеність передбачає можливість зміни попиту на продукцію, її неправильної оцінки. В свою чергу, технологічна невизначеність пов'язана з фізичним і моральним старінням технологій, що використовуються і безпосередньо задіяні в розвитку інноваційного потенціалу підприємств [7]. Соціальна невизначеність залежить від рівня політичної та економічної невизначеності в суспільстві. Вона характеризує наскільки суспільство готово змінюватися і трансформуватися в сучасних умовах.

Умова невизначеності безпосередньо впливає на можливість підприємства справлятися з внутрішніми викликами: правильно формувати стратегію своєї діяльності; визначати готовність працівників до можливих змін та впровадження інноваційних рішень; приймати ефективні рішення та розробляти тактичні дії для досягнення поставлених цілей.

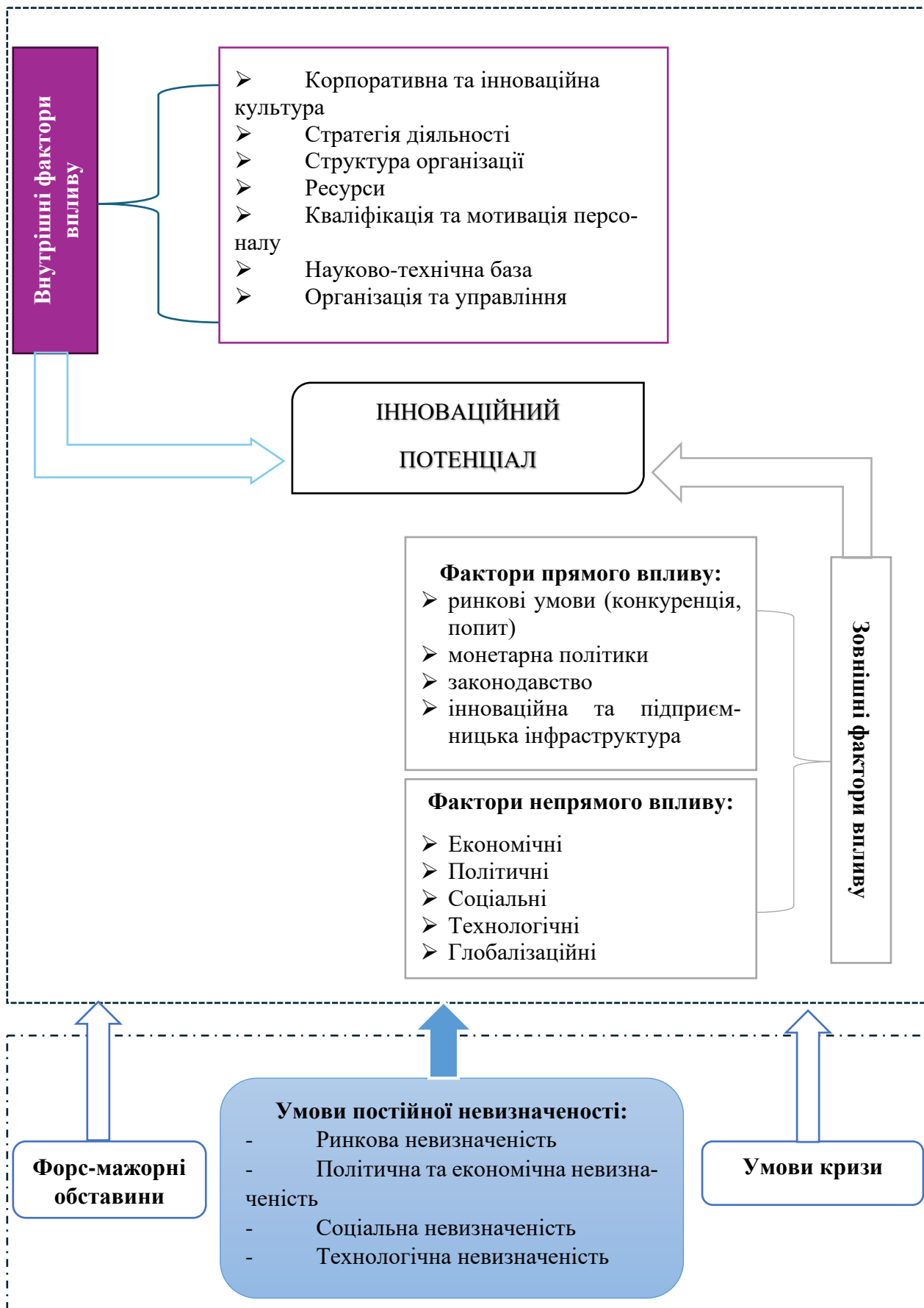

Рис. 1 Узагальнення факторів впливу на розвиток інноваційного потенціалу підприємств
 Джерело: авторська розробка

Сьогодні фактор невизначеності є постійним. Тому варто розробити рекомендації для подолання внутрішніх та зовнішніх бар'єрів у розвитку інноваційного потенціалу. Серед них варто виділити:

1. обирати найбільш безпечний регіон для ведення господарської діяльності;
2. для забезпечення фінансової стабільності приймати участь в грантових програмах; залучати іноземних інвесторів; застосовувати принципи співінвестування та краудфандингу; створювати резервні фонди;
3. активно співпрацювати з науковими організаціями на вищих навчальних закладах для покращення технологічного рівня та підвищення кваліфікації працівників;
4. впроваджувати принцип гнучкості та адаптивності організаційної та управлінської структури, підвищувати культуру інновацій на підприємстві;
5. враховувати технологічні тенденції в світі, розглядати можливість впровадження на підприємстві сучасних технологій, таких як автоматизація, штучний інтелект тощо;
6. в умовах невизначеності важливо створити моніторингові центри для відслідковування та швидкого реагування на зміни;
7. стратегування розвитку інноваційного потенціалу підприємства повинно забезпечувати наявність альтернативних варіантів дій та розвитку на випадок

непередбачуваних обставин.

Висновки. Зростання інноваційного потенціалу підприємств забезпечує ефективний розвиток економіки країни в умовах швидкого технологічного прогресу та невизначеності. На сьогодні Україна має високий потенціал для розвитку інноваційності та підвищення інноваційної активності підприємств за рахунок високого освітньо-наукового потенціалу та прагненні інтеграції до Європейського економічного простору. Але існує ряд факторів, які впливають, а децю і перешкоджають такому розвитку. Визначення рівня впливу цих факторів є важливим чинником для розробки ефективною довгостроковою стратегією розвитку, незважаючи на бар'єри, які можуть виникнути у внутрішньому та зовнішньому середовищі.

Для пришвидшення розвитку інноваційного потенціалу підприємств варто приділяти увагу зміцненню кадрового, технологічного, фінансового та ресурсного потенціалу, міжнародній співпраці, розширюючи її.

Критично важливо визнати необхідність інновацій для розвитку України. Так як саме інновації є рушійною силою економічного та стабільного розвитку країни в усіх сферах господарювання. Врахування впливу факторів внутрішнього і зовнішнього середовища в умовах невизначеності сприятиме швидкій інтеграції промисловості України в міжнародний економічний простір, що забезпечувати стабільне економічне зростання економіки держави в цілому.

Список використаних джерел:

1. Бончик О. (2023). Характеристика факторів, що впливають на інноваційний потенціал організацій. Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах сучасних викликів, С. 260-263. URL: <https://conference.wunu.edu.ua/index.php/arpmpuvsv/article/view/86>
2. Верба А.В., Новікова І. В. (2003). Методичні рекомендації з оцінки інноваційного потенціалу підприємства. Проблеми науки, № 3. С. 22-31
3. Віннічук О.В. (2016). Політична невизначеність як складова розвитку українського суспільства. Львівський політехнічний національний університет. Політичні науки, Вип. 2. № 2. С. 7-12.
4. Віннічук О.В. (2013). Політичні ризики в умовах демократичної трансформації суспільства: теоретико-праксеологічний аналіз: монографія. Кам'янець-Подільський: ПП Мошак М. І., 220 с.
5. Володін С.А., Чекамова О.І. (2017). Теоретичні засади формування і реалізації інноваційного потенціалу в розвитку економіки. Економіка АПК, № 5. С. 65–72.
6. Гаєвська Л.М. (2017). Інноваційний потенціал підприємства та його оцінка. Глобальні та національні проблеми економіки, Вип. 15. С. 192-196. URL: <http://global-national.in.ua/archive/15-2017/38.pdf>
7. Ганущак-Сфіменко Л.М. (2010). Концептуальні основи управління розвитком інноваційно-активних підприємств. Аграрний вісник Причорномор'я. Економічні науки, № 53. URL: <https://pm.knutd.edu.ua/handle/123456789/2780>
8. Гречан А.П. (2018). Інноваційний потенціал підприємства та його основні складові. Вісник КНУТД, № 4(25) С. 19-23
9. Грималюк А.В., Несененко П.П. (2023). Економічна теорія і фактор невизначеності: зб. матеріалів XXI Міжнар. наук.-практ. конф. Одеського національного університету, 26-27 квітня 2023 р. Одеса: ОНЕУ, С. 41-42
10. Корнілов І., Шаповалова Л. (2008). Сутність інноваційного потенціалу організації та основні підходи до його оцінки. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. Вип. 99-100. С. 41-44.
11. Олексюк О.І. (2001). Управління потенціалом акціонерних товариств: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Київ, 23 с.
12. Станіславик О.В. (2008). Теоретико-методичні основи оцінювання інноваційного потенціалу промислових підприємств (на прикладі машинобудування): автореф. дис. ... канд. екон. наук. Одеса, 20 с.
13. Федулова І.В. (2009). Управління розвитком інноваційного потенціалу підприємств хлібопекарської промисловості: автореф. дис. ... доктор. екон. наук. Київ, 37 с.
14. Яковлева Н.Г. (2006). Організаційно-економічний механізм управління інноваційним потенціалом відкритих акціонерних товариств: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Київ, 20 с.

15. Arvidsson V., Mønsted T.S. (2018). Generating innovation potential: how digital entrepreneurs conceal, sequence, anchor, and propagate new technology. *The Journal of Strategic Information Systems*, Vol. 27. Iss. 4. Pp. 369-383. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jsis.2018.10.001>
16. Dzhedzhula V., Yepifanova I. (2018). Methodological bases of concept formation and choice of innovative business strategies. *Baltic Journal of Economic Studies*, Vol. 4. No. 3. Pp. 51-59. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-3-51-59>
17. Tavassoli S., Karlsson C. (2017). The role of regional context on innovation persistency of firms. *Papers in Regional Science*, Vol. 97. Iss. 4. Pp. 931-955. DOI: <https://doi.org/10.1111/pirs.12315>
18. Sakhno A., Polishchuk N., Salkova I., Kucher A. (2019). Impact of credit and investment resources on the productivity of agricultural sector. *European Journal of Sustainable Development*, Vol. 8. No. 2. Pp. 335-345. DOI: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2019.v8n2p335>

References:

1. Bonchuk O. (2023). Kharakterystyka faktoriv, shcho vplyvaiut na innovatsiyni potentsial orhanizatsii [Characteristics of factors influencing the innovative potential of organizations]. *Actual problems of management and public administration in the conditions of modern challenges*, Pp. 260-263 Retrieved from: <https://conference.wunu.edu.ua/index.php/apmpuvusv/article/view/86>. [in Ukrainian]
2. Verba A. (2003). Metodychni rekomendatsii z otsinky innovatsiinoho potentsialu pidpriemstva [Methodological recommendations for assessing the innovative potential of an enterprise]. *Problems of science*, No. 3. Pp. 22-31. [in Ukrainian]
3. Vinnichuk O. V. (2016). Politychna nevyznachenist yak skladova rozvytku ukrainskoho suspilstva [Political uncertainty as a component of the development of Ukrainian society]. Lviv Polytechnic National University. *Political sciences*, Vol. 2. No 2. Pp. 7-12. [in Ukrainian]
4. Vinnichuk O.V. (2013). Politychni ryzyky v umovakh demokratychnoi transformatsii suspilstva: teoretyko-prakseolohichnyi analiz: monohrafiia [Political risks in the context of democratic transformation of society: theoretical and praxeological analysis: monograph]. Kamianets-Podilskyyi: PP Moshak M. AND, 220 p. [in Ukrainian]
5. Volodin S.A., Chekamova O.I. (2017). Teoretychni zasady formuvannia i realizatsii innovatsiinoho potentsialu v rozvytku ekonomiky [Theoretical principles of formation and implementation of innovative potential in economic development]. *Economy of agro-industrial complex*, No. 5. Pp. 65-72. [in Ukrainian]
6. Gaevska L.M. (2017). Innovatsiyni potentsial pidpriemstva ta yoho otsinka [Innovative potential of the enterprise and its assessment]. *Global and national economic problems*, Vol. 15. Pp. 192-196. Retrieved from: <http://global-national.in.ua/archive/15-2017/38.pdf>. [in Ukrainian]
7. Ganushchak-Efimenko L. (2010). Kontseptualni osnovy upravlinnia rozvytkom innovatsiino-aktyvnykh pidpriemstv [Conceptual foundations of management of the development of innovatively active enterprises]. *Agrarian Bulletin of the Black Sea Region. Economic sciences*, No. 53. [in Ukrainian]
8. Hrechak A.P. (2018). Innovatsiyni potentsial pidpriemstva ta yoho osnovni skladovi [Innovative potential of the enterprise and its main components]. *Bulletin of KNUITD*, No. 4(25). Pp. 19-23. [in Ukrainian]
9. Hrymalyuk A.V., Nesenenko P.P. (2023). Economic theory and the factor of uncertainty: coll. materials of XXI International science and practice conf. Odessa National University, Odessa. Pp. 41-42. [in Ukrainian]
10. Kornilov I., Shapovalova L. (2008). Sutnist innovatsiinoho potentsialu orhanizatsii ta osnovni pidkhody do yoho otsinky [The essence of the innovative potential of the organization and the main approaches to its assessment]. *Bulletin of Taras Shevchenko Kyiv National University. Economy*, Vol. 99-100. Pp. 41-44. [in Ukrainian]
11. Oleksiuk O.I. (2001). Management of the potential of joint-stock companies. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv. [in Ukrainian]
12. Stanislavskiy O.V. (2008). Theoretical-methodical bases for evaluating the innovative potential of industrial enterprises (on the example of mechanical engineering). Extended abstract of candidate's thesis. Odessa. [in Ukrainian]
13. Fedulova I.V. (2009). Management of the development of innovative potential of enterprises of the bakery industry. Doctor's thesis. Kyiv. [in Ukrainian]
14. Yakovleva N.G. (2006). Organizational and economic mechanism of management of the innovative potential of open joint-stock companies. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv. [in Ukrainian]
15. Arvidsson V., Mønsted T.S. (2018). Generating innovation potential: how digital entrepreneurs conceal, sequence, anchor, and propagate new technology. *The Journal of Strategic Information Systems*, Vol. 27. Iss. 4. Pp. 369-383. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jsis.2018.10.001>. [in English]
16. Dzhedzhula V., Yepifanova I. (2018). Methodological bases of concept formation and choice of innovative business strategies. *Baltic Journal of Economic Studies*, Vol. 4. No. 3. Pp. 51-59. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-3-51-59>. [in English]
17. Tavassoli S., Karlsson C. (2017). The role of regional context on innovation persistency of firms. *Papers in Regional Science*, Vol. 97. Iss. 4. Pp. 931-955. DOI: <https://doi.org/10.1111/pirs.12315>. [in English]
18. Sakhno A., Polishchuk N., Salkova I., Kucher A. (2019). Impact of credit and investment resources on the productivity of agricultural sector. *European Journal of Sustainable Development*, Vol. 8. No. 2. Pp. 335-345. DOI: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2019.v8n2p335>. [in English]